

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук

Кафедра лісознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лісова меліорація

Освітня програма Лісове господарство

Спеціалізація (за наявності) Лісове господарство

Спеціальність 205 Лісове господарство

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “ 4” вересня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020 р.

Силабус – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і студента. В ньому представляються процедури, політики, зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною.

Студент має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від «здобування знань» і «одержання практичних навичок» до компетентностей, що їх може засвоїти студент, вивчаючи цей курс. Силабус включає в себе анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять. На відміну від робочого тематичного плану і навчально-методичного комплексу дисципліни, силабус створюється для студента.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Лісова меліорація
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	Доц. Бродович Р.І.
Контактний телефон викладача	+380955091448
Е-mail викладача	roman.brodovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	6 кредити, 180 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно затвердженого розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Лісова меліорація» розрахована на студентів за спеціальністю 205 Лісове господарство відповідно до освітньо-професійних програм «Бакалавр», згідно з навчальним планом. Курс побудований у відповідності із загальними завданнями, які стоять перед майбутніми фахівцями даного профілю на сучасному етапі. Він є одним із нормативних курсів, який має практичну спрямованість.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета. Опрацювання курсу дозволить у системі підготовки фахівців лісо-вого господарства отримати додаткові знання як із допомогою спеціальних видів лісових захисних насаджень оптимізувати екологічне покращення навколишнє середовище.</p> <p>Завдання. При вивченні курсу лісової меліорації студенти повинні засвоїти методи захисного лісорозведення стосовно різних видів лісорослинних умов, а також ретельно вивчити позитивний досвід створення лісомеліоративних насаджень у розрізі ґрунтово-кліматичних зон. Захисні лісові насадження створюються не лише на родючих сільськогосподарських угіддях, але й у гостро посушливих безлісних районах із засоленими ґрунтами на сухих вододілах з глибокими ґрунтовими водами, недоступними для рослин, на змитих і розмитих землях різної крутизни, щербенистих і каменистих ґрунтах, рухомих пісках, крутих гірських схилах, тощо. Вирощування лісомеліоративних насаджень у таких умовах викликає значні труднощі та потребує застосування спеціальних технологічних прийомів.</p>	
4. Компетентності та результати навчання	
<p>За результатами вивчення лісової меліорації майбутній спеціаліст лісового господарства повинен знати:</p> <p>а) історію та передовий досвід захисного лісорозведення;</p> <p>б) сучасний стан та перспективи щодо створення комплексу лісомеліоративних заходів у боротьбі з несприятливими природними факторами навколишнього середовища, особливо в малолісних районах;</p> <p>в) як користуватися досконалою технологією вирощування захисних насаджень в різноманітних лісорослинних умовах та способи підвищення захисного впливу вирощуваних лісових насаджень.</p> <p>У своїй майбутній виробничій діяльності бакалавр повинен вміти:</p> <p>а) обґрунтовувати проекти створення системи лісових захисних насаджень для боротьби з несприятливими явищами навколишнього середовища;</p> <p>б) виконуючи всі необхідні розрахунки обирати оптимальні схеми створення захисних лісових насаджень в конкретних кліматичних та ґрунтових умовах;</p> <p>в) застосовувати сучасні передові методи вирощування лісомеліоративних насаджень та найбільш ефективно їх використовувати;</p>	

г) обґрунтувати екологічну та економічну ефективність захисного лісо-розведення

6. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття		Загальна кількість годин			
лекції		36 год			
семінарські заняття / практичні / лабораторні		24 год			
самостійна робота		120 год			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
5	205 Лісове господарство	3	Вибірковий		
Лекційний модуль					
Змістовий модуль 1. Полезахисне лісорозведення.					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Вступ. Досвід захисного лісорозведення. Сучасний стан та перспективи розвитку.	Лекція 3 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Тема 2. Система полезахисних лісових смуг. Вплив полезахисних лісових смуг на польові угіддя.	Лекція 3 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал та розв'язати завдання із теми	1-5	Згідно розкладу
Тема 3. Агролісомеліоративне та ерозійне районування території України. Лісові породи для лісомеліоративних насаджень.	Лекція 3 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал та розв'язати завдання із теми	1-5	Згідно розкладу
Тема 4. Схеми змішування полезахисних лісових смуг. Лісові смуги спеціального призначення.	Лекція 3 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Тема 5. Агротехніка створення полезахисних лісових смуг.	Лекція 3 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал	1-5	Згідно розкладу

Змістовий модуль 2. Ерозія ґрунтів і боротьба з нею.

Тема 6. Загальні відомості про водну ерозію ґрунтів.	Лекція 3 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал та розв'язати завдання із теми	1-5	Згідно розкладу
Тема 7. Особливості систем захисту ґрунтів від ерозії.	Лекція 3 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний	1-5	Згідно розкладу
Тема 8. Протиерозійні лісові насадження.	Лекція 3 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Тема 9. Заліснення яружно-балкових земель та водоохоронні лісові насадження.	Лекція 3 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Тема 10. Лісомеліорація транспортних магістралей	Лекція 3 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Тема 11. Меліорація гірських ландшафтів.	Лекція 3 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Тема 12. Лісові меліорації техногенних ландшафтів.	Лекція 3 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал	1-5	Згідно розкладу

Практичний модуль

Практичне заняття 1 Лісові смуги спеціального призначення.	Практичне заняття 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичне заняття 2 Прогнозування водної та вітрової ерозії ґрунтів в розрізі агролісомеліоративних районів.	Практичне заняття 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичне заняття 3 Передовий досвід лісорозведення в межах України та за кордоном.	Практичне заняття 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичне заняття 4 Організаційно-господарські заходи на території землекористувачів	Практичне заняття 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичне заняття 5 Несприятливі атмосферні явища та агролісомеліоративне районування	Практичне заняття 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичне заняття 6 Розміщення захисних лісонасаджень на території конкретного	Практичне заняття 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу

землекористування.					
Практичне заняття 7 Підбір порід та схеми змішування полезахисних лісосмуг з обґрунтуванням конструкцій і способів їх створення.	Практичне заняття 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичне заняття 8 Підбір порід і схеми змішування для стокорегулюючих та прияружних, прибалкових смуг їх розміщення та визначення полезахисної лісистості.	Практичне заняття 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичне заняття 9 Підбір порід і схеми змішування для насаджень яружно- балкової системи, особливості підготовки ґрунту.	Практичне заняття 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичне заняття 10 Обґрунтувати роль підлісних порід в лісових смугах	Практичне заняття 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичне заняття 11 Залісення пісків та піщаних земель	Практичне заняття 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичне заняття 12 Розміщення ПЛС на сільськогосподарських піщаних землях	Практичне заняття 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу

7. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	<p>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку правильності розв'язання метеорологічних задач з кожної конкретної теми навчальної дисципліни. Оцінки у національній шкалі («відмінно» - 5, «добре» - 4, «задовільно» - 3, «незадовільно» - 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.</p> <p>У кінці семестру виводиться середнє арифметичне з отриманих оцінок, яке виставляється у 100-бальній шкалі як підстава виставити залік за підсумками роботи впродовж семестру чи написати окрему залікову роботу, яка передбачає розв'язування комплексу задач з різних тем курсу.</p>

Вимоги до письмової роботи	<p>З усіх основних тем курсу обов'язковим для кожного студента є контрольний зріз знань у формі письмової самостійної роботи, який оцінюється за 5-бальною шкалою. Таких тематичних зрізів проводиться за семестр шість.</p> <p>Роботи мають містити повний розв'язок з поясненнями дій і при необхідності – рисунки.</p>
Практичні заняття	<p>Практичні заняття на початку передбачають перевірку самостійно виконаних завдань, аналіз проблемних питань, які при цьому виникли. Більша частина заняття присвячується актуалізації опорних знань та розв'язуванню різних типів задач з нової теми.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань. Порядок та система оцінювання передбачається у робочих навчальних програмах дисципліни. Підсумкова залікова оцінка розраховуються та виставляються викладачем і оголошуються студентам на останньому практичному занятті. При семестровому контролі з навчальної дисципліни у вигляді заліку до залікової</p>

	<p>відомості виставляється підсумкова оцінка за стобальною, національною (“зараховано”, “незараховано”) шкалами та шкалою ЄКТС.</p>
--	---

8. Політика курсу

Організація навчального процесу здійснюється на основі кредитно-модульної системи відповідно до вимог Болонського процесу. Зараховуються бали, набрані при поточному оцінюванні, а саме контрольних зрізах, розв'язування задач на практичному занятті. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність під час практичних робіт. Пропуски чи запізнення на заняття не звільняють від написання тематичних зрізів знань у письмових робіт.

Не допускаються списування та несвоєчасне виконання поставлених завдань для самостійного опрацювання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше навчального матеріалу.

9. Рекомендована література

Основна

1. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Дударець С.М., Малюга В.М. Лісові меліорації. Підручник / За ред. В.Ю. Юхновського. – К.: Аграрна освіта, 2010. – 282 с.
2. Герасименко П.И. Лесная мелиорация / П.И. Герасименко. – К.: Вища шк., – 280с.
3. Пилипенко О.І. Системи захисту ґрунтів від ерозії / О.І. Пилипенко, Юхновський В.Ю., Ведмідь М.М. –К.: Златояр, 2004. – 435 с.
4. Калінін М.І. Теоретичні основи лісових меліорацій / М.І. Калінін, О.С. Мельник – Львів: Світ, 1991 – 264 с.

Допоміжна

1. Юхновський В.Ю. Лісоаграрні ландшафти рівнинної України: оптиміза-ція, нормативи, екологічні аспекти К.: Інститут аграрної економіки., 2003. – 273 с.
2. Робоча програма, методичні поради та контрольні завдання для самос-тійної роботи студентів освітньо-кваліфікаційного рівня „Бакалавр” за напрямком 6.1304.01
3. Довідник з агролісомеліорації / за ред. Пастернака П.С. – К.: Урожай, 1988.

Викладач _____ Бродович Р.І.